

Beleidsplan 2022 – 2026

VAN DE HERVORMDE GEMEENTE TE WOUTERSWOUDE

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
2	De kerkelijke gemeente	6
2.1	Ligging	6
2.2	Plaatselijke situatie	6
3	De eredienst	7
3.1	Prediking	7
3.2	Liturgie	7
3.3	Decorum	8
3.4	Sacramenten	9
Heilige Doop	9	
Heilig Avondmaal	9	
3.5	Bijzondere diensten	10
Openbare belijdenis van het geloof	10	
Huwelijksdiensten	10	
Begrafenisdiensten	11	
Overig	11	
4	De kerkeraad	12
4.1	Principieel	12
4.2	Praktisch	13
5	Het pastoraat	14
5.1	Inleiding	14
5.2	Huisbezoek	14
5.3	Specifieke vormen van pastorale zorg	14
Bezoek nieuw ingekomen leden	14	
Nieuwe lidmaten	14	
Bejaardenpastoraat	15	
Pastoraat bij zieken	15	
Crisispastoraat	15	
5.4	Consistorieoverleg	15
6	Het apostolaat	16
6.1	Inleiding	16
6.2	De zendingscommissie	16
Algemeen	16	
Zendingsbussen	16	
Gemeenteproject	16	

	Israël	16
7	Het diaconaat	17
	7.1 Inleiding	17
	7.2 Activiteiten	17
	Inkomsten / uitgaven	17
	Overige activiteiten	18
8	Vorming en toerusting.....	19
	8.1 Catechese	19
	Reguliere catechese	19
	Belijdeniscatechese	19
	8.2 Jeugdwerk.....	19
	Zondagsschool	19
	Jeugdvereniging.....	19
	8.3 Toerusting van volwassenen	20
	Bijbelkring.....	20
	Vrouwenvereniging	20
	Vrouwenbijbelstudiekring	20
	Bezinningsavonden.....	20
	Activiteitencommissie	20
9	Financiën en beheer	21
	9.1 Inleiding	21
	9.2 Kerkelijke ontvanger/ledenadministratie	21
	9.3 Inkomsten/werving	21
	9.4 Predikant	21
	9.5 Koster	21
	9.6 Organisten	21
	9.7 Livestream	21
	9.10 Beheer van de kerkelijke gebouwen	22
	9.11 Beheer van de begraafplaats.....	22
	9.12 Financiële visie – korte termijn	22
	9.13 Financiële visie – lange termijn	23
10	Ten slotte.....	25
11	Bijlage 1 – Beleidsoverwegingen	26
	11.1 Erediensten.....	26
	11.2 Kerkeraad	26
	11.3 Pastoraat	26

12	Bijlage 2 – Protocollen bijzondere diensten.....	27
	Nieuwjaarsdag.....	27
	Biddag.....	28
	Dankdag.....	29
	Oudejaarsdag.....	30

Preambule

‘Intussen geloven wij, hoewel het nuttig en goed is dat die regeerders der Kerk zijn, onder zich zekere ordinantie instellen en bevestigen tot onderhouding van het lichaam der Kerk, dat zij nochtans zich wel moeten wachten af te wijken van hetgeen ons Christus, onze enige Meester, geordineerd heeft. Daarom verwerpen wij alle menselijke vonden, alle wetten die men zou willen invoeren, om God te dienen, door deze gewetens te binden en te dwingen, in wat manier het zou mogen zijn. Zo nemen wij dan alleen aan hetgeen dienstig is om eendrachtigheid en enigheid te voeden en te bewaren, alles te onderhouden in de gehoorzaamheid Gods; waartoe geëist wordt de excommunicatie of de ban, die daar geschiedt naar het Woord van God, met hetgeen daaraan hangt.

(Nederlandse Geloofsbelijdenis, Art. 32)

De Heilige Schrift is de enige bron en norm voor het kerkelijke leven. De gemeente weet zich gebonden aan de drie oecumenische symbolen van de Kerk en de drie formulieren van enigheid.

Zij zal in leer en leven alles weerstaan wat dit belijden weerspreekt’

Deze preambule is voortgekomen uit de bespreking tussen de synode van de Hervormde Kerk en de Hervormde classis Alblasserdam, die geresulteerd hebben in het zgn. ‘convenant’ wat is geëffectueerd per 10 maart 2004, waarbij wij ons aangesloten hebben. De reden is dat onze positie als gemeente op gereformeerde grondslag daarmee is vastgelegd.

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Hervormde Gemeente van Wouterswoude voor de periode 2022 tot en met 2026. Hoewel het beleidsplan praktisch en noodzakelijk is, heeft zij geen autoriteit in zichzelf. Alle norm en waarde ontleent zij aan Gods Woord, de enige Norm. Het onfeilbare Woord van God. Het Woord van God staat centraal binnen de gemeente. In de eerste plaats het geschreven, maar daaronder ook het gesproken Woord, omdat dit het hart van de eredienst vormt.

Wanneer wij naar onszelf kijken, hebben we dan bestaansrecht, als Hervormde Gemeente van Wouterswoude?! In onszelf niet, maar de Herder der kudde, die Zelf Zijn Kerk vergadert, te eten geeft, beschermt en onderhoudt, Hij is de Reden dat wij bestaan!

Qua regelgeving en duidelijkheid is een beleidsplan van grote waarde: het gaat om de verwoording van de visie op de gemeente en over standpunten inzake concrete onderwerpen en nieuwe ontwikkelingen. Dit komt ten goede aan de continuïteit en de overdracht (bijv. wisselingen binnen de kerkenraad).

Een aantal zaken willen wij u noemen, die hebben meegespeeld bij de totstandkoming van dit beleidsplan:

1. Het beleidsplan behandelt niet de nieuwste ontwikkelingen en is er ook niet om veranderingen verkapt door te voeren. Beleidsoverwegingen worden namelijk apart genoemd.
2. Het beleidsplan verliest zich niet in details, maar geeft de lijn van denken en redeneren aan. De punten die in het verleden zijn besproken en besloten, zijn in dit beleidsplan verwerkt.
3. Veel zaken zijn kerkordelijk geregeld, om het geheel enigszins leesbaar te houden, zijn veel zaken toch meegenomen in de beschrijving.
4. Als kerkeraad presenteren we dit beleidsplan aan de gemeente en voeren indien noodzakelijk aanpassingen door naar aanleiding van deze presentatie.
5. Het beleidsplan zowel schriftelijke als digitaal (website) beschikbaar.
6. Wanneer het nieuwe beleidsplan niet op tijd is vastgesteld, blijft het oude beleidsplan van kracht.

U heeft een kleine indruk gekregen wat u van het beleidsplan kunt verwachten, maar wat zijn geschreven woorden, zonder hét Woord? De Heere bouwt Zijn huis, wij mogen planten en nat maken, maar de wasdom is aan de Heere! En Hij heeft beloofd: waar liefde woont, daar gebiedt de Heere de zegen, daar woont Hij Zelf! (Ps. 133)

In dat vertrouwen leggen we ook dit beleidsplan in het midden van Gods gemeente te Wouterswoude, opdat het dienstbaar zal mogen zijn tot opbouw en instandhouding van Zijn gemeente.

2 De kerkelijke gemeente

2.1 Ligging

De Heilige Schrift is van God ingegeven en daarom weten wij ons geleid door deze enige onfeilbare bron en norm van ons belijden. Wij onderschrijven hiermee dat de gemeente:

- Het lichaam van Christus is, door de Vader in gemeenschap van de Heilige Geest.
- Door Gods genade vergaderd wordt, wat de Heilige Doop uitdrukt
- Onderscheiden wordt, omdat er twee soorten van kinderen van het verbond zijn. Zij die uit genade door geloof en bekering mogen delen in het heil van God en zij die het genadeaanbod door ongeloof blijven verwerpen.
- Als hoogste doel heeft om tot Gods eer te leven en door haar levenswandel en door haar woorden Gods goedheid en grootheid aanprijst.

De Hervormde Gemeente van Wouterswoude behoort qua modaliteit tot die van de Gereformeerde Bond binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Tegen onze wil in zijn we meegenomen in deze kerk. Dit op grond van het convenant van Alblasserdam, waaruit de expliciete verbondenheid met de Gereformeerde belijdenis blijkt.

2.2 Plaatselijke situatie

Wouterswoude ligt in 'De Fryske Wâlden' en valt onder de gemeente Dantumadiel (Fryslân). Op 1 februari 2022 heeft onze gemeente ongeveer 41 pastorale eenheden. Het totaal aantal leden is: 108. In het onderstaande overzicht is bovengenoemde weergegeven.

• Belijdende leden	57
• Doopleden	45
• Ongedoopte leden	6

De informatievoorziening aan de gemeente vindt plaats middels afkondigingen tijdens de erediensten en de maandelijkse kerkbode 'Rondom de Kerk', een gezamenlijke uitgave met de Hervormde Gemeente van Driesum. Daarnaast is er een informatiegids met actuele informatie. Tenslotte is er op de website informatie te vinden over onze gemeente, deze website bevindt zich op het volgende adres: www.hervormdwouterswoude.nl.

Informatief:

In Wouterswoude zijn drie kerkgebouwen en vier kerkgenootschappen. Onze predikant heeft contact met de Gereformeerde Kerk, de Gereformerd Vrijgemaakte Kerk en de Hersteld Hervormde Kerk.

(ten tijde van het vastleggen van dit beleidsplan is dit de actuele situatie)

Daarnaast is er contact met vier kerken in de regio met zo goed als dezelfde signatuur, te weten: Hersteld Hervormde Kerk te Wouterswoude, Hervormde Kerk te Driesum, Christelijke Gereformeerde Kerk te Damwoude, Christelijke Gereformeerde Kerk te Broeksterwoude.

3 De eredienst

3.1 Prediking

De prediking zien wij als hart van de eredienst. De Heere heeft dit middel Zelf gegeven om Zijn Woord uit te dragen, waarbij Hij mensen wil gebruiken in Zijn dienst. Het gaat in de eredienst om de 'bediening der verzoening'. Daarom is het ook van belang dat er een aantal aspecten herkenbaar zijn in de prediking:

- De belijdenis gaat voorop dat de Heilige Schrift van God is ingegeven en daarom onfeilbaar is, geïnspireerd door de Heilige Geest.
- De prediking staat in de lijn van het belijden van de kerk, zoals in de volgende oecumenische belijdenisgeschriften wordt gesteld:
  - Apostolische Geloofsbelijdenis,
  - Geloofsbelijdenis van Nicea
  - Geloofsbelijdenis van Athanasius.
- Daarnaast ook in de lijn van de Nederlandse drie formulieren van enigheid:
  - Heidelbergse Catechismus
  - Nederlandse Geloofsbelijdenis
  - Dordtse Leerregels.

In de prediking wordt gesproken van het werk van één God, het werk van Deze Drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest. Daarnaast wordt er onderscheidend gepreikt, oftewel de gemeente wordt gewezen op de weg van het behoud en wordt gewaarschuwd voor de weg tot het verderf. In de prediking worden zodoende de sleutels van het hemelrijk bediend. Verder komt de driedeling ellende-verlossing-dankbaarheid naar voren en wordt er vanuit een grondige exegese een pastorale en praktische toepassing gepredikt, waarbij het geheel van de gemeente aangesproken wordt. Het is de roeping van predikanten de Bijbelse boodschap dicht bij de hoorders te brengen. Net zoals de hoorder zich moet inspannen de gepredikte woorden te verstaan, zo moet de predikant er alles aan doen eenvoudig te preken zodat iedereen, ook de jeugd, de boodschap begrijpt.

- In de middagdiensten wordt, als de eigen predikant voorgeeft, een van de belijdenisgeschriften behandeld, omdat zij een duidelijke samenvatting geven van de leer der kerk. De gemeente blijft een lerende gemeente. Dat is een opdracht van de Heere. (Mat. 28: 19)

3.2 Liturgie

In de erediensten zijn we op het terrein van de Heilige Geest, vandaar dat men vroeger nogal eens sprak van de 'werkplaats van de Heilige Geest' als men sprak over de eredienst.

God komt tot ons in de gestalte van Zijn Woord, daarom willen we daar op eerbiedige wijze uitdrukking aan geven, dit komt tot uiting in de liturgie en in het decorum.

De orde van dienst is als volgt:

1. Voorzang
2. Stil gebed
3. Votum en zegengroet
4. Zingen
5. Wetslezing of Geloofsbelijdenis (Voorgelezen door ouderling van dienst)
6. Zingen
7. Gebed
8. Schriftlezing (Voorgelezen door ouderling van dienst)
9. Afkondigingen door de predikant
10. Dienst der offerande
11. Zingen

12. Prediking
13. Zingen
14. Gebed
15. Zingen
16. Zegen

Zowel voor als aansluitend aan de eredienst is er het consistoriegebed.

Voor de eredienst wordt dit gedaan door de ouderling van dienst. Na de eredienst wordt dit gedaan door de dienstdoende diaken.

Een aantal praktische punten:

- In de ochtendiensten lezen we de Wet van God, met de samenvatting die de Heere Jezus ons heeft gegeven. In de middagdiensten belijden we ons geloof met het Apostolicum of een van de andere belijdenisgeschriften.
- We maken in de erediensten gebruik van de Staten Vertaling. Vooral in de verkondiging is deze getrouwe overzetting van groot belang.
- We zingen louter de 'Psalmen en Enige gezangen' in de erediensten en wel a-ritmisch, conform de uitgave van 1773.
- Naast de koster en de organist draagt de kerkenraad zelf en een kerkrentmeester zorg voor alle onderdelen in een eredienst, die niet door de hele gemeente worden verricht.
- De kerkdiensten worden uitgezonden via internet, zodat men live kan meeleven. Tijdens de erediensten is er ook een livestream, de livestream is te volgen via www.kerkdienstgemist.nl. In deze livestream wordt de dominee hoofdzakelijk gefilmd. Gedurende het gebed en zingen zal er een vervangend beeld aan bod komen. Voor wat betreft de livestream dient dit in overeenstemming te zijn met de eerbied die aanwezig is in de eredienst en dient hier geen afbreuk aan te doen.

3.3 Decorum

Dat de eredienst bijzonder is, blijkt uit onze kledingstijl en onze uiterlijke verzorging. Er wordt van ons verwacht dat we nadenken aan de hand van Gods Woord over het decorum. Decorum is afgeleid van decor en betekent uiterlijke waardigheid, fatsoen, gepaste uiterlijke vormen die wij toepassen in de erediensten. Daarbij horen ook de lijnen die de Bijbel aangeeft over de bedekking van het hoofd van een vrouw (1 Cor. 11: 10). Christus is het Hoofd van de gemeente, de man is het hoofd van de vrouw, de priester in het gezin. Een vrouw heeft een andere taak gekregen dan een man. Twee zaken moeten hier onderscheiden worden: in de eerste plaats wordt gezien hoe we ons tegenover God hebben te verhouden, als het Hoofd. Daarnaast zien we hoe een vrouw zich tegenover een man heeft te verhouden in de gemeente.

In dit verband moet ook 1 Korinthe 11:16 aangehaald worden, waar Paulus spreekt over de omgangsvorm met elkaar in de gemeente. Ze behoort zonder twisting te zijn.

Na overweging zij eenieder in zijn of haar gemoed verzekerd, zonder aanstoot te geven of te nemen.

De kerkenraad staat tijdens de gebeden. Dit zal ook gebeuren tijdens de gebeden die aan bod komen in de formulieren, m.u.v. het Avondmaalsformulier.

De kerkenraad is uniform gekleed, de kerkrentmeesters zijn gepast gekleed.

Tijdens de diensten is het, vanaf Votum en Groet tot en met de Zegen, niet toegestaan om door de leden zelf apparatuur voor beeld- of geluidmateriaal te gebruiken behoudens het in 3.2 laatst vermelde. Echter wanneer het een livestream betreft die onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad valt dan is het geoorloofd.

3.4 Sacramenten

Heilige Doop

Door het genadeverbond, wat de Heere God met Abraham heeft opgericht en daarmee met zijn zaad na hem, waarin wij -na Pinksteren- ook mogen delen, wil de Heere ons een teken en zegel van Zijn trouw geven, waar Mattheüs 18: 19 duidelijk over spreekt. Als christenen mogen wij dit teken kennen, zoals voorheen de besnijdenis plaatsvond bij de jonge kinderen van de gemeente.

Als iemand de doop niet heeft bediend gekregen als kind, kan de doop bediend worden, nadat voorafgaand aan de doop openbare belijdenis van het geloof is afgelegd. Als teken en zegel wijst de Heilige Doop naar het afwassen van onze schuld door het bloed van Jezus Christus.

De Heilige Doop wordt tijdens een eredienst in het midden van de gemeente gehouden. Het doopformulier, zoals op de synode van 1618-1619 is vastgesteld, wordt gebruikt.

Voordat de Heilige Doop bediend wordt, vindt er doopzitting plaats, waar onder andere het doopformulier wordt behandeld. Bij deze doopzitting is de dominee en wijkouderling aanwezig.

Indien er reden is voor de kerkenraad om zich zorgen te maken over de kerkgang en of levenswandel van de doopouders, zal zij hierover duidelijk met de ouders communiceren. De kerkenraad zal geen doopbediening weigeren, maar ziet het wel als bevel van de Heere God om als ouders te gaan in de weg van een christelijke levenswandel en opvoeding. Dit blijkt onder andere uit een regelmatige kerkgang van de ouders.

Is er een gemeentelid of een nieuw ingekomen lid in de gemeente, die zich heeft laten overdopen (dat houdt in dat men in het leven tot tweemaal toe is gedoopt, als kind en als oudere), dan is er zonder een voorafgaand gesprek met de kerkenraad geen toegang tot het Heilig Avondmaal en tot lerende taken in de gemeente.

Heilig Avondmaal

Het andere sacrament, wat Christus heeft ingesteld, is het Heilig Avondmaal. Het Heilig Avondmaal is tot teken en zegel van de blijvende verzorging door de Vader van hen, die door geloof en bekering Hem kennen.

Het Heilig Avondmaal is voor hen, die de Heere Christus door een waar geloof zijn ingelijfd. De kerkenraad nodigt hen tot het Heilig Avondmaal, die belijdenis van het geloof hebben afgelegd, mits zij niet onder censuur staan.

Het Heilig Avondmaal wordt bediend in de ochtenddienst, in het midden van de gemeente. Indien mogelijk vindt dit viermaal per jaar plaats. We gebruiken het Avondmaalsformulier dat in 1618-1619 is vastgesteld. In de middagdienst vindt er dankzegging en nabetrachting plaats op het Heilig Avondmaal.

Voordat het Heilig Avondmaal wordt bediend, wordt er in de voorafgaande ochtenddienst voorbereiding op het Heilig Avondmaal gehouden, in deze dienst wordt ook reeds het eerste gedeelte van het Avondmaalsformulier gelezen.

In de voorbereidingsweek is er Censura Morum. De reden achter dit Censura Morum is dat de viering van het sacrament heilig gehouden wordt. Op het Censura Morum kunnen zaken genoemd worden, die zorgen voor een verhindering van de bediening van het sacrament. De kerkenraad zal in pastorale zorg en of vermaning rondom de gemeente staan.

Gasten, die graag willen deelnemen aan het Heilig Avondmaal, dienen dit in de week van voorbereiding voor de bediening van het sacrament te melden aan de kerkenraad. Als de kerkenraad geen problemen ziet, worden zij tijdens de Avondmaalsdienst ook uitgenodigd om te komen.

Tijdens de viering van het Heilig Avondmaal zal de ouderling van dienst fungeren als tafelwacht. Hij houdt toezicht op de tafel en op de mensen die aangaan. Eén van de diakenen heeft tafeldienst. Hij ondersteunt de praktische uitvoering van het Heilig Avondmaal.

Gezien de heiligheid van beide sacramenten wordt van de doopouders en van de Avondmaalgangers verwacht gepast gekleed te zijn. Voor de vrouwen betekent dat ook een gedekt hoofd.

3.5 Bijzondere diensten

Openbare belijdenis van het geloof

De eredienst waarin openbare belijdenis van het geloof wordt afgelegd, vindt plaats in het midden van de gemeente, voor Gods aangezicht. Op de drie vragen vanuit het Hervormd dienstboek wordt om antwoord gevraagd.

Ten eerste: Blijdt u te geloven in God de Vader, de Almachtige, Schepper des hemels en der aarde, en in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere, en in de Heilige Geest?

Ten tweede: Bent u voornemens deze belijdenis door Gods genade te volharden, de zonde te verzaken, te streven naar heiligmaking, en uw Heiland getrouw te volgen in voorspoed en tegenspoed, in leven en in sterven, gelijk Zijn ware belijders betaamt?

Ten derde: Beloofd u tot de bloei van het Godsrijk in het algemeen en van de Kerk waartoe onze Hervormde Gemeenten behoren in het bijzonder, in gebondenheid aan haar gereformeerde belijdenissen, in getrouwheid onder de bediening van het Woord en van de Heilige Sacramenten en binnen de perken van de kerkelijke orde, voor zoveel u dat mogelijk is en met de u van God geschonken gaven, vol ijverig mee te werken?

Degenen die al gedoopt waren, geven hiermee antwoord op het verbond van God, dat aan hun voorhoofd is getekend en verzegeld. Degenen die nog niet gedoopt zijn, ontvangen dit sacrament na de openbare belijdenis van het geloof. Ter voorbereiding op het afleggen van openbare belijdenis wordt men op belijdeniscatechese onderwezen in het Woord van God en in de leer van de kerk. Degenen die langere tijd geen catechese hebben gevolgd of op een andere wijze verhinderd waren om onderwijs te ontvangen of bewust afstand namen van de kerk, wordt aangeraden om twee seizoenen deze catechese te volgen.

Van degenen die openbare belijdenis van het geloof wensen af te leggen, wordt verwacht dat zij kerkelijk trouw meelevend zijn met onze gemeente. Van hen die openbare belijdenis van het geloof wensen af te leggen wordt verwacht dat zij tijdens de belijdenisdienst gepast gekleed zijn.

Huwelijksdiensten

Omdat het Woord van de Heere alleen het huwelijk tussen man en vrouw als inzetting van God noemt, kunnen andere levensverbintenissen niet bevestigd of (in)gezegend worden.

In de bevestigingsdienst van het huwelijk, waarin de bede om Gods zegen klinkt, vindt plaats in het midden van de gemeente. Deze dienst wordt gewoonlijk door de eigen predikant geleid. Het huwelijksformulier, welke fungeert vanaf de synodevergadering van 1618-1619, wordt in de huwelijksdiensten gebruikt. In de regel wordt door de ouderling van dienst de trouwbijbel overhandigd, namens de kerkenraad. Deze Bijbel is in de Staten Vertaling met Kanttekeningen. Tijdens de dienst is er geen gebruik van beeldopnameapparatuur toegestaan behalve wanneer dit onder de verantwoordelijkheid is van de kerkenraad zoals beschreven in punt 3.2 en 3.3.

Zij die wensen te trouwen voor Gods aangezicht zullen zich ervan moeten vergewissen, dat alleen een leven in Gods wegen Zijn zegen zal wegdragen. Een huwelijk tussen hen, die eerst hebben samengewoond, kan alleen bevestigd en ingezegend worden na een schuldbelijdenis voor (een deel) van de kerkenraad en na gebleken inkeer door de samenwoning te verbreken.

Voordat de huwelijksdienst plaatsvindt, zal er een gesprek met de predikant zijn, waarin in ieder geval het huwelijksformulier wordt uitgelegd en besproken. Als gemeente menen wij dat de voltrekking van het burgerlijk huwelijk en de kerkelijke inzegening op dezelfde dag dient plaats te vinden.

Hertrouw wordt door Gods Woord niet in alle gevallen uitgesloten. Er kan dus sprake zijn van een zgn. 'tweede huwelijk', dit zal echter per situatie besproken moeten worden.

Begrafenisdiensten

Een begrafenisdienst kan gehouden worden in de kerk of in gebouw 'Maranatha', dit naar wens van de familie. De liturgie wordt in overleg met de predikant samengesteld.

Pastorale zorg voor de begeleiding van de nabestaanden berust bij de predikant en de kerkenraad. Als er sprake is van crematie, zal er geen medewerking worden verleend aan de crematieplichtigheid. In overleg zal er pastorale nazorg worden gegeven.

Overig

- Op Eerste Kerstdag is er in de middag een gezamenlijke dienst met de Hervormde Gemeente van Driesum. De Jeugd Vereniging en de Zondagsschool zullen dan een bijdrage leveren.
- Op Goede Vrijdag is er een ochtenddienst.
- Op 2^e paasdag is er een gezamenlijke dienst met Driezum in de kerk van Wâlterswâld.
- Op Hemelvaartsdag is er een ochtenddienst.
- Op Bid- en Dankdagen voor gewas en arbeid zijn er twee diensten, de middagdienst zal afgestemd worden op de jonge kinderen van de gemeente. In deze middagdienst zal de tekst behandeld worden die ook die week centraal staat bij de CNS. 's Avonds zal de tweede dienst plaatsvinden.
- Op Oudejaarsdag is er een avonddienst, waarin ook de necrologie wordt voorgelezen van het voorbijgegangene jaar.
- Op Nieuwjaarsdag is er een ochtenddienst. Na deze dienst is er aansluitend koffiedrinken in Maranatha.
- Na de ochtenddienst op Eerste Kerstdag wordt het 'Ere zijn God' gezongen, na de zegen.
- Op de zondag rond of op Hervormingsdag worden 's ochtends na de zegen, twee coupletten van het door Luther geschreven lied (Een vaste Burcht) gezongen.
- Op de zondag van of na Koningsdag worden 's ochtends na de zegen, de twee bekende coupletten van het Wilhelmus gezonden, couplet 1 en 6.
- Op minimaal de Nieuwjaarsdag en de Hemelvaartsdag is er na de ochtenddienst koffiedrinken als gemeente in 'Maranatha', om zo de onderlinge band te versterken.
- Na een doopdienst is er gelegenheid om de doopouders een hand te drukken ter bemoediging en bevestiging van de doopbelofte. Dit geldt ook voor een dienst waarin ambtsdragers bevestigd worden. Tevens is dit van toepassing in de dienst waarin gemeenteleden openbare belijdenis van het geloof hebben afgelegd. In overleg met de betrokkenen kan de dominee zich bijvoegen. Na afloop van deze diensten kan ook in samenspraak met de gegadigden afgestemd worden of er koffiedronken wordt na afloop van de dienst.
- Voor de bijzondere/afwijkende diensten zijn er protocollen ontwikkeld die als leidraad dienen voor deze diensten, deze zijn te vinden in de bijlage van dit beleidsplan. Op deze wijze zorgen we ervoor dat de zaken die aanbod moeten komen ook daadwerkelijk de ruimte krijgen. Deze protocollen zijn ontwikkeld voor de onderstaande diensten:
  - Nieuwjaarsdag
  - Biddag
  - Dankdag
  - Oudejaarsdag

4 De kerkenraad

4.1 Principieel

Christus heeft, om Zijn gemeente te hoeden, te bewaren en (terug) te brengen tot wat haar in Hem geschonken is, de ambten ingesteld.

Zo mogen de ambtsdragers Christus vertegenwoordigen in de gemeente. Hieraan ontlene n zij hun gezag en dragen zij een grote verantwoordelijkheid.

Anderzijds is de kerkenraad ook de vertegenwoordiging van de gemeente.

De kerkenraad, bestaande uit:

- 1 (momenteel 1/3) predikantsplaats
- 2 ouderlingen
- 3 diakenen
- 1 ouderling-kerkrentmeester

Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor:

De voortgang van de zuivere bediening van het Woord van God en de sacramenten;

Geroepen tot herderlijke zorg in al zijn facetten aan allen die tot de gemeente behoren en daarbuiten;

Gehouden om opzicht uit te oefenen over leer en leven van de gemeenteleden;

Belast met de zorg voor de stoffelijke belangen van de gemeente.

Dit allemaal in dienst tot het doel: groeien tot Christus, hét Hoofd der gemeente.

Hiertoe neemt de bezinning om elkaar onderling op te scherpen en te bemoedigen een belangrijke plaats in tijdens de vergaderingen van de kerkenraad.

De predikant is geroepen tot de dienst van het Woord, van de sacramenten en van de gebeden in de erediensten. Hij neemt de tijd voor onderzoek en studie van het Woord. Het verblijven bij de Schrift, de Bron, heeft onmisbare waarde voor de prediking en in het pastoraat. Hierbij behoort ook het benutten van de geldende regelingen voor studieverlof, de kerkenraad geeft hem hiertoe de ruimte en de mogelijkheden. Vanuit het onderzoek van het Woord leidt hij de gemeente in haar geheel en middels het pastoraat gemeenteleden individueel met onderwijzing, vermaning, vertroosting, naar wat nodig is. Bovenal heeft hij als doel om de bekering tot God en de verzoening met Hem door het geloof in de Heere Jezus Christus te verkondigen. In het consistorieoverleg komt dit ter sprake. Hij bestrijdt en weerlegt vanuit het Woord dwalingen en valse leringen met de bedoeling de rechte wandel van de gemeenteleden te bevorderen.

De ouderlingen zijn geroepen tot het opziensambt. Samen met de predikant zien zij toe op leer en leven van de gemeente. De predikant staan zij bij met goede raad en zien toe dat alle dingen in de gemeente met orde gebeuren en verlenen pastorale zorg aan hen die raad en troost nodig hebben. Daarnaast hebben zij tot taak het huisbezoek vorm te geven.

Ook hebben zij de taak toe te zien op leer en leven van de predikant. Ten slotte hebben zij de functie van 'tafelwacht' bij de bediening van het sacrament van het Heilig Avondmaal.

De diakenen zijn geroepen tot het inzamelen, bewaren en uitdelen van de diaconale gelden of liefdesgaven. Zij zullen oog hebben voor noodsituaties en met een bewogen hart uitdelen. Zij gaan voor in het dienen met het doel dat de hele gemeente haar roeping in deze leert verstaan.

Zij hebben ook een dienende taak bij de bediening van het sacrament van het Heilig Avondmaal.
(Tafeldienst)

Omdat de kerkenraad als taak heeft om de gemeente te regeren en te vertegenwoordigen, acht de kerkenraad vanuit en in gehoorzaamheid aan de Schrift, het ambt niet toegankelijk voor vrouwelijke gemeenteleden. (1 Kor. 14:35b, 1 Tim. 2:11-14, e.a.)

In vele andere verbanden mag de gemeente dankbaar gediend worden door vrouwen die hun gaven daartoe besteden.

4.2 Praktisch

De ouderlingen en diakenen worden door de stemgerechtigde manslidmaten van de gemeente gekozen.

De al jaren in gebruik zijnde wijze van verkiezing in onze gemeente houdt in, dat de belijdende leden van de gemeente wordt gevraagd om namen in te dienen van belijdende manslidmaten. Voorstellen dienen schriftelijk en ondertekend te worden ingeleverd bij de kerkenraad. Daarna zal de kerkenraad (na overweging van de ingediende namen) een dubbeltal opstellen waaruit door de belijdende manslidmaten een ambtsdrager wordt gekozen op een speciaal daartoe belegde vergadering. De gekozen broeders hebben dan nog een week bedenktijd.

De voltallige kerkenraad bestaat uit:

De predikant, twee ouderlingen - één ouderling-kerkrentmeester - en drie diakenen.

De kerkenraad vergadert in de regel één keer per maand. Minimaal tien keer per jaar.

Vaste agendapunten voor de kerkenraadsvergaderingen zijn: bezinning, diaconie, pastoraat en kerkrentmeesterlijke zaken. Regelmatig terugkerende agendapunten zouden moeten zijn een verslag van de werkzaamheden van de predikant, jeugdwerk en de financiële stand van zaken van de kerkrentmeesters en diaconie.

In het verband van de ambtelijke vergaderingen van de Protestantse Kerk in Nederland behoort de Hervormde Gemeente Wouterswoude tot de classis Friesland. Belangrijke zaken worden vooraf in de kerkenraad besproken. De predikant neemt deel aan de samenkomsten van het werkverband van predikanten van de werkgemeenschap 'De Wâlden' en aan het overleg tussen gemeentelijke overheid en kerk.

5 Het pastoraat

5.1 Inleiding

Pastoraat is de herderlijke zorg in de gemeente. Ambtsdragers hebben hierin een bijzondere taak en verantwoordelijkheid, maar in het ambt aller gelovigen zijn daarnaast alle gemeenteleden geroepen naar elkaar om te zien en gemeenschap te betrachten. Pastoraat is essentieel in het 'gemeente' zijn tot opbouw en uitbreiding van Gods Koninkrijk. Het ambtelijk pastoraat wordt onderscheiden in het reguliere huisbezoek en andere specifieke vormen van pastoraat.

5.2 Huisbezoek

De gemeente bestaat uit drie wijken, ingesteld omdat de kerkenraad drie ouderlingen heeft, met voor iedere wijk een eigen wijkouderling en wijkdiaken. Het uitgangspunt voor het huisbezoek is, dat alle in de wijk geregistreerde adressen eens per jaar worden benaderd voor huisbezoek. Na een afspraak vindt het huisbezoek plaats, normaliter gaat de wijkouderling op bezoek met een andere ouderling. Het wordt gestimuleerd dat ook kinderen deelnemen aan het huisbezoek.

De ouderlingen en diakenen doen verslag van algemene bevindingen aan de predikant, omdat dit van belang is, vooral voor de Woordverkondiging. Dit, omdat het aan de ene kant belangrijk is om te weten hoe de prediking landt, aan de andere kant om de pastorale noden en blijdschap te kunnen betrekken bij de preekvoorbereiding en het pastoraat.

Het huisbezoek is niet vrijblijvend. Tijdens de ontmoeting is het aspect van hartelijke belangstelling en meeleven in de persoonlijke- en gezinsomstandigheden van groot belang.

Kenmerk van het huisbezoek is daarbij, dat het gaat om de toespitsing op het leven met de HEERE.

Vanuit algemene omstandigheden moet via de kerkgang en het meeleven binnen de gemeente ook het persoonlijk geloofsleven aan de orde komen. Het gaat daarbij ook om de uitwerking van de prediking en de sacramenten en om de huisgodsdienst.

5.3 Specifieke vormen van pastorale zorg

Bezoek nieuw ingekomen leden

Nieuw de gemeente binnenkomende leden ontvangen bezoek van de predikant of van een wijkouderling. Zij ontvangen dan namens de gemeente een gemeentegids, Kerkbode en beleidsplan, welke als eerste kennismaking en als wegwijzers mogen dienen in de gemeente.

Wanneer de predikant het bezoek heeft afgelegd ontvangt ook de wijkouderling dit adres om een nader kennismakingsbezoek af te leggen.

Meerdere keren per jaar is er na de morgendienst een mogelijkheid om koffie te drinken, een informeel samenzijn, met de gelegenheid om kennis met elkaar te maken en om elkaar zo op een meer informele manier te ontmoeten.

Nieuwe lidmaten

Degenen die openbare belijdenis van hun geloof hebben afgelegd en daarmee toegang tot het sacrament van het Heilig Avondmaal hebben verkregen, ontvangen bezoek van de predikant als zij vrijmoedigheid kregen om deel te nemen aan de avondmaalsviering.

Bejaardenpastoraat

Gemeenteleden boven de 75 jaar worden kort na hun verjaardag bezocht door de predikant of de wijkouderling.

Pastoraat bij zieken

Gemeenteleden die in een ziekenhuis zijn opgenomen worden -zo mogelijk- wekelijks door de predikant of wijkouderling bezocht. Zieken of familieleden worden verzocht dit door te geven aan de predikant of de wijkouderling. Ook na thuiskomst wordt een bezoek gebracht. Langdurige zieken die thuis worden verpleegd krijgen bezoek van de predikant en/of wijkouderling.

Crisispastoraat

Crisispastoraat (stervensbegeleiding, psychische nood, gezin- en huwelijksproblemen) behoort tot de taak van de predikant. In veel gevallen moet doorverwezen worden naar professionele hulp.

5.4 Consistorieoverleg

Het consistorieoverleg is een vergadering die bij uitstek is gewijd aan pastorale zaken. Voor dit overleg worden de predikant en de ouderlingen uitgenodigd.

Het overleg wordt – minimaal - tweemaal per jaar gehouden. Een belangrijk accent ligt dan op de onderlinge vorming en toerusting. Ook kunnen ervaringen worden uitgewisseld. Dit laatste uiteraard met inachtneming van de verschuldigde geheimhouding en respect voor het vertrouwelijk karakter van het huisbezoek.

6 Het apostolaat

6.1 Inleiding

Christus heeft Zijn gemeente de opdracht en eveneens de belofte gegeven om, door de kracht van de Heilige Geest, in deze wereld te getuigen van Hem als de enige Naam onder de hemel, gegeven tot zaligheid.

Vanuit de kerkenraad is een zendingscommissie werkzaam om in het bijzonder aandacht te schenken aan de verwerkelijking van deze opdracht, in het midden van onze gemeente en daarbuiten. De commissie legt eens per jaar (in februari) verantwoording af aan de kerkenraad.

6.2 De zendingscommissie

Algemeen

De taken van deze commissie zijn:

- Het organiseren en coördineren van activiteiten om de zendingsprojecten waar we voor staan en ons aan verplicht hebben, onder de aandacht van gemeenteleden te brengen.
- Het betrekken van de gemeente bij de roeping tot zending bedrijven onder rand- en buitenkerkelijken.

Zendingsbussen

De opbrengst van de zendingsbussen in de kerk wordt per jaar bestemd voor een bepaald project. Het project wordt uitgekozen door de zendingscommissie.

Gemeenteproject

Het is de bedoeling dat we als gemeente bezig zijn met het deelgenoten project waar wij voor staan. De aandacht zal zich concentreren op de volgende punten.

- Zendingsbewustzijn van alle gemeenteleden (jong en oud) vergroten.
- Diaconaal bewustzijn bevorderen.
- Wederkerigheid (Wat kunnen wij van mensen in de omstandigheden van de zending leren).
- Gemeenteopbouw.
- Promoten van de dagboekjes.
- Opname van de jaarlijkse collecten in het collecterooster en hiervoor aandacht vragen via de kerkbode en afkondigingen

Israël

Het volk Israël zien wij als het volk, waarmee God een bijzondere band heeft, op grond van Zijn Verbond. Wij hebben met hen het Oude Testament gemeen, waarin de Psalmen en de Profeten wijzen op de beloften die in het Nieuwe Testament zijn uitgekomen of nog vervuld zullen worden. Wij geloven dat dit volk eens zal komen tot de erkenning van onze Heere Jezus Christus als de beloofde Messias. Daartoe steunen wij de zuivere Evangelieverkondiging onder de Joden en bepleiten wij de aandacht voor dit volk in de prediking, alsmede in de voorbede. Wij geloven, op grond van de Schriften, dat Israëls aanneming tot zegen zal zijn voor de volken. Op de eerste zondag in oktober geven wij, als gemeente, in een erediensuiting aan de roeping tot onopgeefbare verbondenheid met Israël. De preekvoorzieners dient de dienstdoende voorganger hiervan tijdig op de hoogte te stellen

7 Het diaconaat

7.1 Inleiding

God heeft de vreemdelingen, armen, weduwen en wezen nooit alleen laten staan, Hij heeft in Exodus al regelingen voor hen getroffen. In het Nieuwe Testament, in Handelingen 6, wordt dit uitgebreid en hier vindt men de basis voor de instelling van het ambt van diaken.

In de Kerkorde (versie juni 2021) van de Protestantse Kerk in Nederland wordt Ordinantie 8-3 gewijd aan het werk van de diaconie. Onder diaconaat wordt de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid verstaan. Dit dient vorm te krijgen in het betrachten van onderling dienstbetoon;

- Het verlenen van bijstand, verzorging en bescherming van hen die dat nodig hebben;
- Het deelnemen in arbeid ten behoeve van het algemeen maatschappelijk welzijn;
- Het signaleren van knelsituaties en het bevorderen van de zorg en behoud van de schepping. (zie ord. 8-3)

Deze diaconale opdracht kent geen grenzen, noch die van eigen gemeente, noch die van eigen woonplaats of land. In het diaconale handelen worden we geleid door de vraag: 'Wie zal de naaste zijn van degenen die (dreigen te) bezwijken?' Wie zij ook zijn of waar zij ook wonen.

Conform de landelijke richtlijnen van de PKN wordt er jaarlijks een jaarrekening en begroting opgesteld, waarin verantwoording wordt afgelegd van het gevoerde beleid. Tevens vraagt men goedkeuring voor het te voeren beleid. Na beoordeling door de kascontrolecommissie, bestaande uit twee bereidwillige gemeenteleden, en na vaststelling door de kerkenraad, liggen deze voor gemeenteleden ter inzage bij het administrerend gemeentelid. Dit wordt aangekondigd in de 'Kerkbode' en vanaf de kansel medegedeeld. (er wordt aan gewerkt v.w.b. de controle door een kascontrolecommissie).

7.2 Activiteiten

De diaconie acht het als belangrijke taak om de gemeente bewust te maken van de noden die er zijn, zowel plaatselijk, landelijk als wereldwijd. Daarnaast wordt aan diakenen en gemeenteleden gevraagd oog te hebben voor de stille noden in de gemeente, zodat op de juiste plaats en tijd hulp geboden kan worden. Verder wordt er van een diaken verwacht deze de dienende taak op zich neemt tijdens het avondmaal, verder dient de diaken de eerste ronde van de reguliere zondagse collecten te verzorgen. De uitgangscollecte wordt verzorgd door een kerkrentmeester. Er is één diaken lid van het moderamen.

De diaconie steunt de Gereformeerde Zendingsbond (GZB) en de Inwendige Zendingsbond (IZB). Vanwege de herkenning in de fundering en werkwijze van de zending in het buitenland geeft de diaconie steun aan het werk van de GZB door:

- Opname van de jaarlijkse collectes in het collecterooster en hiervoor aandacht te vragen via afkondigingen of het kerkblad.
- Verspreiden van dagboekjes van de GZB.

Inkomsten / uitgaven

De inkomsten worden voornamelijk verkregen uit:

- De eerste collecte in de eredienst.
- Collecten bij de avondmaalsviering.
- Projectcollecten, waarvan de bestemming vooraf wordt bekendgemaakt.
- De steun aan het werelddiaconaat.

De inkomsten worden gebruikt om de navolgende uitgaven te kunnen doen:

- Om de kosten van beheer en administratie te kunnen voldoen.
- Verplichte bijdragen aan bredere organen.

- Diaconale zorg binnen de eigen gemeente (o.a. ondersteuning, zieken en ouderenzorg, werk onder jongeren).

Onder de verantwoordelijkheid van de diakenen vallen er enkele verenigingen die mede praktische uitvoering geven aan het diaconale beleid.

- Ouderenbezoek.
- Diaconaal werk door de jeugdverenigingen.
- Zending en Werelddiaconaat.

Overige activiteiten

Het college van diakenen is hetzij financieel, hetzij inhoudelijk ook betrokken bij:

- Crèche/kinderoppas.
- Collecte rooster
- Zondagsschool
- Jeugdvereniging.
- Activiteitencommissie (de kosten komen ten laste van het college van Kerkrentmeesters).

8 Vorming en toerusting

8.1 Catechese

Reguliere catechese

Zoals de ouders met de doop beloofd hebben, is het nodig om de jongeren van de gemeente hoofdzakelijk te onderwijzen in het Woord van God en daarmee samenhangend in de leer van de kerk en de geschiedenis van de kerk. De predikant of een ambtsdrager of iemand door de kerkenraad aangesteld, verzorgt de catechisatie.

De catechisatie wordt gecombineerd gegeven met de jongeren uit de gemeente van Driesum, zodat de beide kerkenraden verantwoordelijk zijn. Dit in overleg tussen beide predikanten c.q. kerkenraden. De groepen zijn ingedeeld in verschillende leeftijdsgroepen. In deze groepen komen we samen vanaf de periode medio september tot Pasen van het volgende jaar, zodat er ongeveer 20 ontmoetingen zijn.

Belijdeniscatechese

Na een persoonlijk gesprek tussen de predikant of een ouderling en degene die aangegeven heeft om belijdeniscatechisatie te willen volgen, wordt een seizoen lang met elkaar opgetrokken. De belijdeniscatechisatie wordt door de predikant gegeven. De nadruk ligt op de bestudering van de leer van de kerk, maar niet minder op de persoonlijke omgang met God. Uiteindelijk is het de bedoeling om belijdenis van het geloof af te leggen voor God en Zijn gemeente. Er wordt een catechesemethode gebruikt, naar keuze van de predikant.

8.2 Jeugdwerk

Zondagsschool

De zondagsschool gaat vooraf aan de catechese en hier worden de Bijbelse verhalen verteld. Als richtlijn wordt het blad voor de zondagsscholen gebruikt, uitgaande van de Hervormde Zondagsscholen Bond. Er worden psalmen gezongen zoals in de kerk en uit de liedbundel, die de Hervormde Zondagsscholen Bond heeft uitgegeven.

Op de zondagen tussen beide kerkdiensten komt de onderbouw bij elkaar. De bovenbouw komt op zaterdagavond bij elkaar.

De enige zondagen dat er geen zondagsschool is, zijn de zondagen waarop het Heilig Avondmaal wordt gehouden. Vanwege deze reden proberen de kerkenraden van Wouterswoude en Driesum de Avondmaalszondagen parallel te houden. De zondagsschool wordt gezamenlijk georganiseerd en valt qua verantwoordelijkheid onder de kerkenraad van Driesum en Wouterswoude.

Jeugdvereniging

De jeugdvereniging is bedoeld voor de jeugd vanaf 12 jaar. De jeugdvereniging komt tweewekelijks bij elkaar in Maranatha. Aan het begin wordt de avond geopend met gebed en zingen, daarna wordt een Bijbelgedeelte uitgediept. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de methode van de HGJB. Onze jongeren groeien op in een onzekere tijd en juist nu is het nodig om duidelijkheid te geven op basis van Gods Woord. Van de leiding wordt verwacht dat ze eerlijk en open omgaan met de jongeren, door hen in hun eigen taal aan te voelen en te zoeken naar Bijbels gefundeerde antwoorden die houvast bieden. Op de jeugdvereniging worden de psalmen gezongen zoals in de kerk en wordt er ook uit de 'Zangbundel' gezongen. Qua verantwoordelijkheid valt de jeugdvereniging onder de kerkenraad van Driesum en Wouterswoude.

8.3 Toerusting van volwassenen

Bijbelkring

Op de Bijbelkring komt een deel van de gemeente bijeen om samen een Bijbelstudie te volgen, welke door de predikant wordt behandeld. Eerst wordt er begonnen met gebed en zingen van een psalm, daarna volgt de Schriftlezing en een uitleg daarvan, hierna is er de mogelijkheid om vragen te stellen of door te praten. Vervolgens wordt de avond besloten door het zingen van een psalm en gebed. In de regel zal de Bijbelkring tweewekelijks samenkomen.

Vrouwenvereniging

Op de vrouwenvereniging komt men samen om een gedeelte te behandelen uit 'De Hervormde Vrouw'. Een Bijbelstudie wordt er gedaan, nadat een psalm is gezongen en er een gebed is uitgesproken. Met gebed en psalmzang wordt de avond ook weer beëindigd. De vrouwenvereniging gaat niet alleen van onze gemeente uit, maar ook vanuit Driesum. Het bestuur wordt uit eigen midden gekozen, middels een verkiezing.

Vrouwenbijbelstudiekring

Deze kring valt onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad van Driesum. Ongeveer eens per maand komen een aantal vrouwen uit Wouterswoude en Driesum bijeen op een doordeweekse ochtend om een Bijbelgedeelte te bespreken. Men gebruikt een methode, waarvan de auteur uit de orthodox-gereformeerde hoek komt. Deze ochtenden worden begonnen met gebed en psalm zingen en ook zo weer afgesloten. Voor de bespreking vindt de Schriftlezing plaats. Er is geen bestuur aanwezig bij deze Bijbelstudiekring.

Bezinningsavonden

De bezinningsavonden zijn onder de verantwoording van de kerkenraad opgezet om de gehele gemeente de gelegenheid geven om zich te verdiepen in een actueel onderwerp. Daarom wordt er voorafgaand aan een nieuw seizoen gevraagd om onderwerpen in te dienen. Het gaat om vorming en toerusting van de gemeente. Er worden sprekers uitgenodigd die wat kunnen vertellen om ons aan te zetten tot zelfreflectie en tot opbouw van Gods gemeente. Er wordt begonnen en afgesloten met het zingen van een lied of psalm. Verder is er zowel aan het begin als aan het eind een gebed en op de avond wordt ook de Schrift geopend en toegepast. Het aantal bezinningsavonden in een seizoen is niet vaststaand.

Activiteitencommissie

De activiteitencommissie bestaat uit diverse gemeenteleden die verschillende activiteiten organiseren voor de gemeente. Hierbij kan gedacht worden aan het koffiedrinken wat minstens 4 maal per jaar plaatsvindt. Daarnaast is deze commissie verantwoordelijk voor het opzetten van de jaarlijkse gemeentemiddag welke plaatsvindt voor aanvang van het nieuwe kerkelijke seizoen. Daarnaast organiseert deze commissie tenminste één bezinningsavond als toerusting voor de volwassenen in de gemeente. Alle activiteiten worden opgezet en uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad en hebben tot doel de opbouw en toerusting van de gemeente. Zodat we in eenheid standvastig staan, gegrond op Hét Fundament.

9 Financiën en beheer

9.1 Inleiding

Het College van kerkrentmeesters is volgens Ord.11-2 belast met de zorg voor alle stoffelijke zaken van de gemeente -voor zover niet van diaconale aard- en verricht de daaraan verbonden werkzaamheden overeenkomstig een daartoe opgestelde Plaatselijke Regeling.

Het College bestaat uit één ouderling-kerkrentmeester en twee kerkrentmeesters gekozen uit de tot stemmen bevoegde manslidmaten. De ouderlingen-kerkrentmeester staat in het ambt van ouderling en heeft daarbij in het bijzonder een taak op het terrein van beheer en financiën.

9.2 Kerkelijke ontvanger/ledenadministratie

Zowel de financiën als de ledenadministratie van de gemeente worden verzorgd door het College van kerkrentmeesters. Naast de maandelijkse vergoedingen, administratie en betalingen, wordt er zorg gedragen voor al de boekingen.

9.3 Inkomsten/werving

Met betrekking tot de inkomsten is het College van kerkrentmeesters vrijwel geheel aangewezen op vrijwillige bijdrage en giften uit de gemeente. De overige bijdragen komen uit opbrengsten van de begraafplaats, het verpachten van land en een bescheiden bedrag uit rente-inkomsten en de verhuur van de kosterwoning.

Er zijn een tweetal fondsen:

* *Verjaardag fondsen*, dit wordt beheerd door de kerkrentmeesters en zij maken aan het begin van ieder nieuw kalenderjaar bekend waar het fonds voor ingezet wordt.

* *Restauratiefondsen*, dit wordt eveneens door de kerkrentmeesters beheerd en op vaste tijden wordt er een collecte gehouden ten bate van dit fonds.

9.4 Predikant

Onze gemeente heeft 1/3 predikantsplaats. Aanstelling en salariëring gebeuren volgens een regeling die door de Raad voor Predikantstraktementen en Pensioenen is voorgeschreven.

9.5 Koster

Alle werkzaamheden van een koster, zoals omschreven in een daartoe door kerkrentmeesters gemaakte taakomschrijving, worden door de koster verricht. Bij afwezigheid wordt de koster vervangen door vrijwilligers. In bijzondere gevallen zoals het schoonmaken van de kerk en enig kluswerk wordt er een beroep gedaan op vrijwilligers.

9.6 Organisten

Voor begeleiding van de erediensten en de rouw- en huwelijksdiensten heeft onze gemeente meerdere organisten. De aanstelling gebeurt door de kerkrentmeesters.

9.7 Livestream

In de kerk is een installatie aangebracht om het mogelijk te maken thuis via internet de erediensten live of op een later moment te volgen. Trouwdiensten en rouwdiensten kunnen uitgezonden worden op verzoek van de familie.

9.10 Beheer van de kerkelijke gebouwen

De kerkelijke gebouwen betreffen het kerkgebouw en het verenigingsgebouw 'Maranatha', kosterswoning en de pastorie. Het onderhoud van alle gebouwen wordt in opdracht van de kerkrentmeesters uitgevoerd. Het gebruik van de kerkelijke gebouwen is primair bedoeld voor de eigen gemeente.

Zo is het kerkgebouw louter bedoeld voor erediensten, rouw- en huwelijksdiensten. Het kerkgebouw kan inzake rouw- en huwelijksdiensten gehuurd worden. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de kerkrentmeesters, mits de gangbare liturgie gehanteerd wordt. Zo is het niet toegestaan om mobiele of vaste beeldapparatuur tijdens de diensten te gebruiken, tenzij deze louter dient om een beeld- en geluidsverbinding met het gebouw 'Maranatha' te creëren. Daarnaast kan er in overleg ook gebruik gemaakt worden van de livestream zoals in hoofdstuk 3 beschreven staat.

Verzoeken voor andere samenkomsten worden per geval door de kerkrentmeesters besproken en beoordeeld.

Het gebouw 'Maranatha' is bedoeld voor alle kerkelijke activiteiten in het winterwerk en daarbuiten. Zo is te noemen: Catechese, Bijbelkring, Bezinningsavond, Gemeenteavond en kinderoppas tijdens de diensten. Gebouw 'Maranatha' kan ook voor andere doeleinden worden gebruikt/verhuurd, dit is ter beoordeling aan de kerkrentmeesters.

9.11 Beheer van de begraafplaats

De begraafplaats is eigendom van de Hervormde Gemeente Wouterswoude en wordt beheerd door het College van kerkrentmeesters, het huidige reglement voor de begraafplaats is vastgesteld op 27 oktober 2018.

9.12 Financiële visie – korte termijn

Gezien de huidige stand van de financiën van onze gemeente is het zeer raadzaam om een plan voor de korte termijn en een plan voor de lange termijn te hebben hoe we als kerkenraad en gemeente met onze financiële middelen dienen om te gaan. De laatste jaren hebben we als gemeente moeite om financieel gezien een positief resultaat te behalen. Nu is dit enige tijd houdbaar echter dient dit tij te keren. Hieronder staan een aantal maatregelen genoemd die op de korte termijn (januari 2022 – mei/juni 2022) ingezet dienen te worden om zodoende hierin de eerste stappen te nemen. In het volgende punt 'Financiële visie – lange termijn' worden zaken aangehaald die zich uitspreiden over meerdere jaren.

Zoals eerder genoemd is de kerk bijna geheel afhankelijk van de vrijwillige bijdragen en giften. Afgelopen jaren zien we hierin een negatieve trend, oftewel deze baten dalen. Nu heeft dit enerzijds te maken met de terugloop in ledenaantal, anderzijds is het wellicht ook de onwetendheid van de gemeenteleden wat van hen verwacht wordt. Om op dit laatste punt in te zetten is het nodig een duidelijke verwachting te schetsen waarin gemeenteleden zien wat van hen verwacht wordt. Concreet betekent dat uitgerekend dient te worden, op basis van voorgaande jaren, wat het gemiddeld kost per volwassen lid om de kerk financieel draaiende te houden. Wanneer dit op jaar- en/of maandbasis bekend is kunnen de leden zich hieraan spiegelen. Dit zou de vrijwillige bijdragen ten goede moeten komen. Daarnaast kunnen we de gemeenteleden aanspreken welke in dit proces afzijdig blijven aangezien we gezamenlijk de lasten dienen te dragen.

Daarnaast is het goed om ook de collecte inkomsten, inzichtelijk te hebben en deze voor een bepaalde tijd bij te houden. Hieraan is af te lezen of we op schema liggen en of hierin actie nodig is. Ook hierin is de gedachtegang dat wanneer gemeenteleden gewezen worden op de tekorten hierin wellicht een kentering teweeggebracht kan worden.

Om bovenstaande punten goed over te brengen naar de gemeenteleden is het goed om hier jaarlijks op een avond bij stil te staan. Op deze 'financiële avond' lichten we de gemeente in hoe we ervoor staan, wat de plannen zijn en hoe we dit gaan uitvoeren. Hierin laten we ook zien hoe het gaat met de ontwikkelen betreft de baten, zit hier progressie in of blijft dit achter. Op deze wijze wordt de gemeente erbij betrokken en bepaald. Andere opties die uitgewerkt gaan worden:

- Uitwerking van kosten per lid per maand/per jaar
- Kaartenbak benaderen
- Vermogende gemeente benaderen
- Voorgangers mogelijkheid geven geen vergoeding aan te nemen (of een gedeelte hiervan)

Niet alleen aan de kant van de baten is winst te halen ook aan de kant van de lasten zijn er zaken welke nauwkeurig bekeken dienen te worden. Het groot gedeelte gaat naar de onkosten van preekvoorziening. Hierin kunnen ook kostenbesparende keuzes gemaakt worden.

- Voorgangers vragen uit de eigen provincie/aanliggende provincie.
- Geen twee verschillende voorgangers op 1 zondag, tenzij dit uit de nabije buurt is.
- Bij het ad hoc voorzien van preekbeurten eerder kiezen voor een leesdienst
- Meer samenwerking zoeken met buurtgemeenten (zelfde signatuur) waardoor reiskosten niet of minimaal aan de orde zijn

9.13 Financiële visie – lange termijn

Naast de zaken die op een afzienbare tijd geregeld kunnen zijn, zijn er ook zaken die meer tijd nodig hebben en welke minder snel uit te voeren zijn.

Voor de lange termijn is het goed om inzichtelijk te krijgen wat de verwachte kosten zijn die we hebben aan het beheer van de gebouwen.

- Welk onderhoud komt er binnen nu en vijf jaar aan?
- Wat zijn hier de verwachte kosten van?
- Past dit in het budget of dient hier extra middelen voor aangetrokken te worden

Daarnaast is het goed om te onderzoeken of we ook gebruik kunnen maken van fondsen die zich inzetten voor het behoud van culturele gebouwen. Gelden uit diverse groeperingen kunnen verlichten in de kosten die nodig zijn voor het beheer. Hier wordt de komende jaren ook onderzoek naar gedaan.

Het beheren van gebouwen met een hogere leeftijd heeft tot gevolg dat de kosten voor onderhoud ook hoger zijn. In het jaar 2022 dient de kerkenraad, zich in combinatie met de kerkvoogdij en uiteindelijk met de gemeenteleden, zich te bezinnen op het behoud van de pastorie. Natuurlijk is dit een iconisch gebouw met veel historische en emotionele waarde. Echter het inzichtelijk maken van de huidige kosten van beheer in tegenstelling tot wat dit zou kunnen kosten bij een minder gedateerd gebouw gaat helpen in het financiële beheer voor de langere termijn.

De kerkenraad dient in combinatie met de kerkvoogdij zich regelmatig te buigen over deze casuïstiek: hoe kunnen we als gemeente **ons** financieel zelf bedruipen en wat is hiervoor nodig. Vooral de komende jaren heeft dit de nodige aandacht nodig. Het financiële beleid is onlosmakelijk verbonden met de leden van onze gemeente en ook de ontwikkelen die zich hierin vormen. Bij terugloop van het

ledenaantal is het erg moeilijk om de baten te laten groeien. Hiervan dient de kerkenraad zich goed bewust van te zijn en hierop te anticiperen in haar sturing en beleidsvoering.

10 Ten slotte

De kerkenraad heeft in het voorgaande een zo duidelijk mogelijk beeld willen schetsen van het wezen van de gemeente, waarbij de Bijbel als uitgangspunt geldt.

In dit beleidsplan worden ook hiaten en tekortkomingen genoemd, die binnen onze gemeente spelen. Daarnaast ook zaken waar we ons op kunnen en moeten bezinnen, opdat we samen gemeente van Christus mogen zijn, waar ieder lid zijn of haar plaats heeft en die ook actief inneemt.

We zijn ons ervan bewust dat we leven in roerige tijden. Tijden die invloed hebben op onze gemeente. Het is daarom van wezenlijk belang dat we als gemeente elkaar blijven opzoeken, liefdevol vermanen en oproepen om samen op te gaan. Zodat we als gemeente staande mogen blijven, onder de zegen van de Heere, bestand tegen de secularisatie en individualisering van ons land.

Het is en blijft mensenwerk, maar het gebeurt in afhankelijkheid van de Herder van de schapen. Als wij mogen uitstralen dat we een ander het eeuwige geluk gunnen, dan zal de satan het moeten afleggen. Tegen liefde kan hij niet op!

Dit beleidsplan wil ons opscherpen in wat we al doen en wat we zouden kunnen verbeteren. Het is een plan, maar daarbij moet het niet blijven. Laten we biddend voor Gods genadetroon te vinden zijn, of Hij, door Zijn Heilige Geest ook deze hof wil doorwaaien, opdat hier allen zullen mogen komen tot het belijden van God, de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

Dan mogen we van verlangen reikhalzend uitzien naar de dag der dagen: Jezus' wederkomst. Laten we daar vervuld van zijn!

Aldus vastgesteld door de kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Wouterswoude, in de kerkenraadsvergadering van 14 juni 2022.

Ds. K.H. Bogerd

.....

Praeses

Dhr. M. Kuipers

.....

Scriba

11 Bijlage 1 – Beleidsoverwegingen

11.1 Erediensten

- Bezinning op een door-de-weekse bezinningsavond voorafgaand aan het Heilig Avondmaal.
- Bezinning op en onderzoek naar de mogelijkheid om op een vastgesteld aantal momenten een gelegenheid te creëren om een aantal geestelijke liederen, uit onze eigen bundel, te zingen.
- Preekvoorziening
  - Laat meerdere personen hier over gaan. Nu ligt dit bij 1 persoon die dit regelt. Dit is niet kwalijk voor de uitvoering. Echter alvorens definitieve invulling in samenspraak met assistent preekvoorzener waarborgen dat hetzelfde patroon steeds terugkomt.
  - Let bij het inplannen van voorgangers ook op afstand
  - Hoe ver moet een voorganger rijden om bij ons te kunnen voorgaan?
  - Twee verschillende voorgangers op één zondag van buiten de provincie is geen optie.

11.2 Kerkenraad

- Periodiek is er een toerusting/-bezinningsavond voor de kerkenraad
  - Bezinning op de wijze van huisbezoek.

11.3 Pastoraat

- Bezinning op de kwaliteit van de prediking, het huisbezoek en de catechese.
- Bezinningsavond houden met de gemeente over hoe we gemeente kunnen zijn. Hoe vullen we dit in? Hoe kunnen we naar elkaar omzien?
- Organiseren van wijkavonden
  - Opgezet door wijkouderling om onderlinge verbondenheid in de wijk te creëren.

11.4 Jeugd en jonge gezinnen

- * Bezinning met betrekking tot jeugd en jonge gezinnen.

12 Bijlage 2 – Protocollen bijzondere diensten

Zoals verwoord in hoofdstuk 3 onder het kopje 'bijzondere diensten' hebben we voor bijzondere diensten vaste protocollen/blauwdrukken die gevolgd dienen te worden in deze diensten. Dit is ingesteld om tijdens deze diensten alle noodzakelijke zaken/vormen aan bod te laten komen die wij belangrijk vinden.

Nieuwjaarsdag

De orde van dienst is als volgt:

1. Voorzang
2. Stil gebed
3. Votum en zegengroet
4. Zingen
5. Nieuwjaarswens door voorganger namens de kerkenraad.
  - a. "Voor het nieuwe jaar dat voor ons ligt wil de kerkenraad, u als gemeenteleden, de onmisbare zegen van onze Heiland toewensen. Dat ook in dit nieuwe jaar we het alleen van Hem mogen verwachten".
6. Wetslezing of Geloofsbelijdenis (Voorgelezen door ouderling van dienst)
7. Zingen
8. Gebed
9. Schriftlezing (Voorgelezen door ouderling van dienst)
10. Afkondigingen door de predikant
11. Dienst der offerande
12. Zingen
13. Prediking
14. Zingen
15. Gebed
16. Zingen
17. Zegen

Na de dienst zullen we elkaar in Maranatha ontmoeten om daar elkaar de nieuwjaarswensen persoonlijk toe te wensen.

Dit zal in combinatie zijn met koffie/thee drinken.

*Collecte (is er één) komt ten gunste van kerkvoogdij

*Valt Nieuwjaarsdag op een zondag dan zijn er 3 collectes.

Biddag

De orde van dienst is als volgt:

*Vanuit de CNS te Wouterswoude zal voortijds een thema gedeeld worden welke centraal dient te staan in de dienst. Dit thema/deze tekst is namelijk in de week van biddag ook aan bod gekomen op school. In de middagdienst van biddag dient hier dus extra aandacht aangegeven te worden om zo de kinderen er beter bij te betrekken.

*De waarde van biddag lijkt verder naar de achtergrond te raken. Voorganger wordt verzocht de noodzaak van het bidden, onze afhankelijkheid van Hem en Zijn Zegen op gewas en arbeid veelvuldig in deze dienst naar voren te brengen.

1. Voorzang
2. Stil gebed
3. Votum en zegengroet
4. Zingen
5. Wetslezing of Geloofsbelijdenis (Voorgelezen door ouderling van dienst)
6. Zingen
7. Gebed
8. Schriftlezing (Voorgelezen door ouderling van dienst)
9. Afkondigingen door de predikant
10. Dienst der offerande
11. Zingen
12. Prediking
13. Zingen
14. Gebed
15. Zingen
16. Zegen

*Collecte (is er één) komt ten gunste van kerkvoogdij

Dankdag

De orde van dienst is als volgt:

*Vanuit de CNS te Wouterswoude zal voortijds een thema gedeeld worden welke centraal dient te staan in de dienst. Dit thema/deze tekst is namelijk in de week van dankdag ook aan bod gekomen op school. In de middagdienst van dankdag dient hier dus extra aandacht aangegeven te worden om zo de kinderen er beter bij te betrekken.

*De waarde van dankdag lijkt verder naar de achtergrond te raken. Voorganger wordt verzocht de noodzaak van het danken, onze afhankelijkheid van Hem en Zijn Zegen op gewas en arbeid veelvuldig in deze dienst naar voren te brengen.

1. Voorzang
2. Stil gebed
3. Votum en zegengroet
4. Zingen
5. Wetslezing of Geloofsbelijdenis (Voorgelezen door ouderling van dienst)
6. Zingen
7. Gebed
8. Schriftlezing (Voorgelezen door ouderling van dienst)
9. Afkondigingen door de predikant
10. Dienst van offerande
11. Zingen
12. Prediking
13. Zingen
14. Gebed
15. Zingen
16. Zegen

*Collecte (is er één) komt ten gunste van kerkvoogdij

Oudejaarsdag

De orde van dienst is als volgt:

1. Voorzang
2. Stil gebed
3. Votum en zegengroet
4. Zingen
5. Necrologie
  - a. De voorganger neemt de tijd om de namen van de overleden gemeenteleden voor te lezen.
    - i. Hierin worden naam, leeftijd en eventueel kleine opmerking over de overledene gedeeld.
  - b. Na het aflezen van de namen, nemen we een kort moment de tijd om in stilte de overleden personen te gedenken.
  - c. Na dit moment zingen we nog psalm 39 vers 3 en 5
6. Wetslezing of Geloofsbelijdenis (Voorgelezen door ouderling van dienst)
7. Zingen
8. Gebed
9. Schriftlezing (Voorgelezen door ouderling van dienst)
10. Afkondigingen door de predikant
11. Dienst van offerande
12. Zingen
13. Prediking
14. Zingen
15. Gebed
16. Zingen
17. Zegen

*Collecte (is er één) komt ten gunste van kerkvoogdij

*Valt Oudejaarsdag op een zondag dan zijn er 3 collectes.